

ทฤษฎีสันติภาพ ความขัดแย้ง และความรุนแรง

เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาสันติวิธี ม.มหิดล

มีนาคม ๒๕๕๔

ทฤษฎีสันติภาพศึกษาอะไร

- ศึกษาธรรมชาติของมนุษย์และธรรมชาติของสังคมมนุษย์
- ที่มีความโน้มเอียงไปในการแก้แค้น ฟังพากัน พร้อมทั้งจะยอมรับซึ่งกันและกัน รวมถึงการอยู่ร่วมกันของมนุษย์โดยปราศจากความรุนแรงในทุกรูปแบบ
- เรียกลักษณะของสังคมดังที่กล่าวมานี้ว่าเป็นสังคมที่มีความสันติสุข

นักปรัชญาสันติภาพคนสำคัญ

- **มานูเอล คานท์ Immanuel Kant** “สันติภาพอันสถาพร” (Perpetual Peace) และ “เป้าประสงค์แห่งกฎที่เป็นสากล” (Cosmopolitan intent)

- **โจฮัน เกาล์ตุง (Johan Galtung)** ผู้ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นบิดาของสันติศึกษายุคใหม่ หนังสือของ เกาล์ตุงที่โด่งดังเล่มหนึ่งคือ “สันติภาพโดยสันติวิธี” (Peace by Peaceful Means)

- **วิเซนต์ มาติเนส กุสมัน (Vicent Martinez Guzman)**

การศึกษาปรัชญาสันติภาพ

- ระยะเวลาหนึ่ง การศึกษาสันติภาพเชิงลบและการศึกษาสันติภาพในแง่บวกของการศึกษาสงคราม เน้นการศึกษาสงครามและความเกี่ยวเนื่องของสงคราม มองมนุษย์เป็น เขา เรา ต้องการขจัดเขาออกจากเรา
- ระยะเวลาที่สอง สันติภาพถูกนำมารวมไว้กับการพัฒนา มีการจัดตั้ง สถาบันที่เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยสันติภาพ ความรุนแรง ความขัดแย้ง และสันติวิธีขึ้นมากมาย ยุคนี้มักคิดในเรื่องสันติภาพเชิงบวกและการวิเคราะห์ความรุนแรงทางโครงสร้าง รวมทั้ง การสร้างความยุติธรรมและความเท่าเทียมกัน

การศึกษาปรัชญาสันติภาพ

- ระยะเวลาที่สาม ให้ความสำคัญกับการลดกำลังอาวุธ ให้ความสำคัญกับเรื่องความเท่าเทียมกันทางเพศ

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพและสันติวิธีจะมุ่งเน้นไปที่การร่วมมือกัน (ทางสังคม) พยายามกดดันให้ประเทศ (รัฐ) ต่างๆ ทั่วโลกได้ตระหนักถึงภัยอันตรายของการแข่งขันกันสะสมอาวุธและการรณรงค์การลดอาวุธเพื่อลดความตึงเครียดระหว่างรัฐ โดยเฉพาะอาวุธนิวเคลียร์

การศึกษาปรัชญาสันติภาพ

- ระยะที่สาม มีแนวคิดการร่วมกันสร้างสันติวัฒนธรรมซึ่งมีความยุติธรรมเป็นพื้นฐาน ที่จะนำมนุษย์ไปสู่สังคมที่มีความสันติสุข และสังคมสันติสุขก็จะสร้างสันติวัฒนธรรมต่อเนื่องกันไป

ปรัชญาสันติภาพให้ความสำคัญกับอะไร...

๑. ความมั่นคงของสังคมมนุษย์โดยรวมซึ่งอยู่เหนือความสำคัญ
ของ ความเป็นชาติ คานต์ได้ อธิบายไว้ว่า มนุษย์แต่ละคนมี
ความสามารถในการเปิดใจให้รับรู้และเข้าใจในความแตกต่าง
หลากหลายของกันและกันได้ แต่สังคมมนุษย์ไม่ควรยอมรับการ
ถูกบังคับให้ยอมรับ
๒. การคุ้มครองสิทธิในการเป็นประชากรโลก โดยไม่ถูกริดรอน
สิทธิในฐานะผู้อื่น

ปรัชญาสันติภาพให้ความสำคัญกับอะไร...

๓.กระทำต่อกันในสถานะที่เป็นเพื่อนมนุษย์คู่จเดียวกัน

คานท์ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่ามนุษย์มีศักยภาพในการสร้าง

ความรุนแรงเฉกเช่นเดียวกับความสามารถในการสร้างสันติภาพ

แต่เขาเชื่อว่าถ้าเราปรารถนาจะให้ผู้อื่นทำดีกับเรา เราก็ย่อมจะทำ

ดีกับผู้อื่นคู่จเดียวกัน

ปรัชญาสันติภาพให้ความสำคัญกับอะไร...

๔. ความชอบธรรมเป็นสิ่งที่แตกต่าง หรืออยู่ในวัฒนธรรมที่ต่างไป

๕. สิทธิของมนุษย์แต่ละคนบนพื้นโลกในการครอบครอง
ทรัพย์สินและการแลกเปลี่ยน ที่เท่าเทียมกัน

๖. สิทธิที่จะได้รับการต้อนรับอย่างเท่าเทียมกันไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็

ตาม

ปรัชญาสันติภาพให้ความสำคัญกับอะไร...

๗. สิทธิที่ควรจะปกป้องรักษามนุษย์จากความรุนแรง

๘. การยอมรับในสิทธิของผู้อื่น และพร้อมที่จะเข้าใจสังคมและวิถีการปกครองของผู้อื่นในสังคมที่แตกต่างจากตน ไม่มองว่าตนดีกว่าผู้อื่น

๙. สิทธิที่จะได้รับและเข้าถึงการพัฒนา และการปกครองโดยประชาชนในรูปแบบของประชาธิปไตย

ปรัชญาสันติภาพควรจะให้ความสำคัญกับอะไร...

- ในทศวรรษหน้า?

กรณีศึกษา วิธีสันตภาพของ คานธี

ศึกษากรณีสันตภาพของ คานธี

- นักเคลื่อนไหวเพื่อเสรีภาพชาวอินเดีย นับถือศาสนาฮินดู เกิดปี ค.ศ. 1869 ในแคว้นคุชราตทางทิศตะวันตกของอินเดีย
- ตั้งแต่เด็ก...คานธีได้รับการปลูกฝังแบบอย่างของความเป็นคนที่มีวินัยและการอุทิศตนอย่างเคร่งครัด มารดาของเขาเคร่งศาสนามาก มักถือศีลอดอาหารเป็นเวลานาน อยู่เนืองๆ ครั้งหนึ่งในฤดูฝน นางปฎิญาณตนว่าจะไม่กินอะไรเลยจนกว่าพระอาทิตย์จะขึ้น เขาสืบทอดความเคร่งของแม่ แต่ยังไม่พร้อมจะทำตาม...

คานธี

- ความเป็นลูกคนเล็กในบรรดาพี่น้อง 4 คน เขาจึงใช้ชีวิตวัยเด็กแบบเกราะ อย่างเช่น ขโมยเศษเงิน ไปซื้อบุหรี แต่ด้วยความกลัวบิดา ซึ่งเป็นนักการเมืองผู้มีชื่อเสียงของท้องถิ่น เขาจึงรับสารภาพว่าตนเป็นผู้ขโมย แต่แทนที่บิดาจะลงโทษ ท่านกลับโอบกอดเขา ในฐานะที่กล้าพูดความจริง แล้วทั้งสองคนก็ร้องไห้ด้วยกัน

คานธี

- ค.ศ. 1883 เดือนพฤษภาคม คานธีมีอายุ 13 ปี ได้สมรสกับเด็กหญิงชื่อกัสตุรพา ซึ่งอายุมากกว่าคานธีประมาณ 6 เดือน ซึ่งสาเหตุที่คานธีสมรสเร็วนี้ มาจากประเพณีท้องถิ่นที่นิยมให้เด็กแต่งงานกันเร็วๆ คานธีมีความสุขกับชีวิตคู่มาก คานธีและกัสตุรพามีบุตร-ธิดา รวมกันทั้งสิ้น 5 คน แต่คนหนึ่งเสียชีวิตลงตั้งแต่ยังเป็นทารก ทำให้เหลือ 4 คน

คานธี

- [ค.ศ. 1888](#) เป็นปีที่บุตรคนแรก ของคานธีได้ถือกำเนิดขึ้น และเป็นปีที่ทางครอบครัว ได้ส่งคานธีไปศึกษาวิชากฎหมายที่อังกฤษ โดยก่อนจะเดินทาง คานธีได้ให้สัญญากับมารดาว่า จะไม่รับประทานเนื้อสัตว์และสุรา และจะไม่ยุ่งเกี่ยวกับสตรี เพื่อให้มารดาได้อุ่นใจ แล้วเดินทางไปอังกฤษ

คานธี

- คานธีต้องปรับตัวบุคลิกต่างๆ ให้เข้ากับคนอังกฤษให้ได้ และนอกจากนี้ อาหารในอังกฤษที่ไม่ใช่เนื้อสัตว์ในสมัยนั้นรสชาติจืดมาก จะกินเนื้อสัตว์ก็ไม่ควรเพราะได้ให้สัญญากับมารดาไว้แล้ว
- ปัญหาด้านอาหารนั้นทุเลาลงเมื่อคานธีได้รู้จักอาหารมังสวิรัต และได้ซื้อหนังสือคู่มือสำหรับนักมังสวิรัติเข้า คานธีจึงได้มีวิธีรับประทานมังสวิรัติอย่างเป็นสุขในอังกฤษ ส่วนมารยาทและวัฒนธรรมก็ต้องค่อยๆ ปรับตัวไป

คานธี

- ในช่วงเวลานั้น ความหวังสูงสุดของเขาก็คือ การได้เป็นสุภาพบุรุษอังกฤษ... เขาสวมหมวกทรงสูง Top Hat ถือไม้เท้าหัวเหลี่ยมเงิน เรียนเต้นรำ สี่ไวโอลิน และเรียนภาษาฝรั่งเศส ทว่าความสามารถพิเศษใดๆ ก็ไม่อาจลบความอ่อนหัดและความประหม่าของเขาลงไปได้ แม้เมื่อได้ปริญญาทางกฎหมายแล้ว เขาก็ยังไม่มั่นใจในความสามารถของตนเอง ภายหลังเขาบันทึกไว้ว่า "ความรู้สึกไร้ความเชื่อมั่นและความหวาดกลัวของข้าพเจ้าไม่มีวันสิ้นสุด"

คานธี

- เขาจบการศึกษาสอบได้เป็นเนติบัณฑิต และเดินทางกลับอินเดียใน [ค.ศ. 1892](#) เพื่อประกอบอาชีพ
- รับว่าความคดียุติธรรม และพบว่าเมื่ออยู่ในศาลเขาไม่สามารถเปิดปากพูดต่อหน้าผู้พิพากษาได้ เขากลับและเศร้ากับเรื่องเช่นนี้มาก...
- เขาจึงเริ่มมองหาทางหนี และทางออกที่มีก็คือการเสนอตำแหน่งงานจากแอฟริกาใต้ เป็นทนายความใน [ประเทศแอฟริกาใต้](#) ปี [ค.ศ. 1893](#)

คานธี

- ความที่ไม่ทราบว่ามี การเลือกปฏิบัติต่อชาวอินเดียในแอฟริกาใต้ ซึ่งเป็นอาณานิคมของอังกฤษ เขาจึงจูงรถไฟที่นั่งชั้นหนึ่งไปยัง 'เพลย์โทเนีย'
- ผู้โดยสารผิวขาวเห็นคานธีเข้า ก็ไปต่อว่าพนักงาน และก็บอกให้ย้ายเขาไปนั่งชั้นสามถ้อยแม้ว่าเขาจะถือตั๋วชั้นหนึ่งก็ตาม แต่คานธีไม่ยอม พอถึงสถานีแรกที่รถจอด เขาก็โดนผู้คุมโยนลงจากรถไฟ เขานั่งอยู่ที่ชานชาลา ทั้งคิดว่าจะทำอย่างไรจึงจะได้ความยุติธรรม
- เขาเศร้าเมื่อรู้ว่าชาวผิวคล้ำถูกเหยียดหยามจากชนผิวขาวในแอฟริกาใต้
- คานธีพูดถึงคืนอันหนาวเหน็บนั้นให้ฟังในเวลาต่อมาว่า เป็นประสบการณ์ที่สร้างสรรคที่สุดในชีวิต

คานธี

- แอฟริกาใต้ในช่วงทศวรรษที่ 1890 ชาวแอฟริกาและอินเดียต่างตกที่นั่งต้องทำตามอำเภอใจของเจ้านายผิวขาวเหมือนกัน ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายซึ่งไม่ยอมรับ สิทธิในการออกเสียง การเป็นเจ้าของทรัพย์สิน หรือแม้แต่เดินบนถนนในยามกลางคืน
- เมื่อต้องตกเป็นเหยื่อของชาวแอฟริกันผิวขาว คานธีจึงหาทางแก้โดยใช้การรวมพลังสามัคคี เขาเริ่มพัฒนาชุมชนของผู้คนจากต่างเชื้อชาติและต่างศาสนาขึ้น ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างเสมอภาค เขายืนยันจะให้ปฏิบัติต่อครอบครัว ซึ่งต่อมาจะรวมถึงบุตรชายทั้ง 4 ไม่ให้ต่างจากคนอื่นๆ

คานธี

- [ค.ศ. 1901](#) (2444) คานธีใช้วิธี "สัตยาเคราะห์" ซึ่งคือ การไม่ร่วมมือในกฎที่ไม่ยุติธรรม เข้าต่อสู้เรียกร้องสิทธิมนุษยชนของชาวผิวคล้ำ โดยไม่มีการใช้กำลังในแอฟริกาใต้
- คำว่า "สัตยาเคราะห์" (Satyagraha) เป็นคำสมาสภาษาสันสกฤตที่แปลว่า "ความจริง" คำหนึ่ง และ "การตามหา" คำหนึ่ง เพื่ออธิบายแนวคิดในการปฏิบัติของคานธีก็คือ ต้องประยุกต์แนวคิดนั้นให้เข้ากับสถานการณ์ทางการเมืองที่ปฏิบัติได้จริง
- เขารู้สึกว่าการที่จะปฏิบัติตามลัทธินิโงฮิงซาที่แท้จริงนั้น ในจิตใจต้องมีการพัฒนาสันติภาพ หรือมีเมล็ดพันธุ์แห่งการประนีประนอมให้เกิดขึ้นเสียก่อน เพราะถ้าไม่มีสิ่งนี้ เราจะมือหิงซาได้อย่างไรกัน

คานธี

- เมื่อคานธีรู้ว่าการต่อสู้ครั้งนี้ไม่จบง่ายๆ จึงได้เดินทางไปอินเดียใน [ค.ศ. 1896](#) เพื่อพาครอบครัวมาอยู่ด้วยกันที่แอฟริกาใต้
- ในฐานะนักกฎหมาย คานธีเชื่อว่าเราเปลี่ยนกฎหมายเราก็จะเปลี่ยนพฤติกรรมของมนุษย์ได้ ดังนั้นจากปี 1893 - 1906 เขาทุ่มเททำงานในศาลระดับล่างเพื่อทำอะไบบางอย่าง และทุกครั้งที่เขาเปลี่ยนกฎหมายฉบับหนึ่ง ก็จะมีกฎหมายฉบับใหม่ออกมาแทนเพื่อให้ความไม่เท่าเทียมกันดำเนินต่อไปในลักษณะอื่นอีก

คานธี

- พ.ศ.2449 กฎหมายใหม่กำหนดให้ชาวอินเดียทุกคนจะต้องเข้ารับการจดทะเบียนและพิมพ์ลายนิ้วมือ รวมถึงการให้หญิงชาวอินเดียต้องเปลื้องผ้าต่อหน้าตำรวจผิวขาว เพื่อกรอกตำหนิรูปพรรณลงในทะเบียนด้วย
- ชาวอินเดียประมาณ 3,000 คนมารวมตัวกันเพื่อวางแผนการตอบโต้ คานธีลุกขึ้นแล้วก็พูดว่า "เราจะสวดขอต่อพระเป็นเจ้าว่า เราจะเข้าคุก และเราจะอยู่ในนั้นจนกว่ากฎหมายนี้จะถูกเพิกถอน และเราจะยอม" คำพูดของเขาจุดประกายให้เกิดการต่อต้านครั้งยิ่งใหญ่เป็นประวัติศาสตร์ของมวลชน ผู้ประท้วงกระทำตามอย่างคานธี พวกเขาอดทนต่อการทรมานของตำรวจ ยอมรับความเจ็บปวดอย่างกล้าหาญโดยไม่ตอบโต้

คานธี

- เขาค้นพบวิธีต่อต้านแบบอหิงสาเป็นครั้งแรกที่แอฟริกาใต้ตัวเอง โดยยืนหยัดต่อต้านผู้กดขี่ บอกเขาว่าเราจะไม่ยอมแพ้ แต่พร้อมกันนั้นเราก็คือให้ความมั่นใจว่าเราจะไม่ทำร้ายเขา
- แม้เขาจะชิงช้าการกดขี่ของอังกฤษ แต่จนถึงทศวรรษที่ 1906 คานธียังถือตนเป็นสมาชิกผู้ภักดีของจักรภพ ยังร้องเพลง **God save the Queen** (เพลงชาติของอังกฤษ) และสอนลูกๆ ให้ร้องด้วย อันที่จริงแล้วเขามีความจงรักภักดีมากถึงขนาดเข้าร่วมกับกองกำลังของอังกฤษ ในสงครามโบเออร์ เพื่อปราบปรามการลุกฮือของพวกเขาใน ปี 1906

คานธี

- ประสบการณ์ในสงครามซูลู นำเขาเข้าไปใกล้กับความรุนแรง เขาเริ่มตระหนักว่านี่ไม่ใช่สงครามระหว่างคนสองคนเสียแล้ว แต่มันคือการสังหารหมู่ คานธีอดอยหลบขณะปืนของอังกฤษสังหารกองทัพซูลูซึ่งใช้หอกเป็นอาวุธ เขามองเห็นความรื่นเริงใจของทหารในการบุกเข้ามา และเขาเก็บร่างของผู้บาดเจ็บที่นอนเกลื่อนกราดอยู่ด้วยความปวดร้าวใจ

คานธี

- เขาเริ่มคิดว่าชาวซูลูถูกชาวอังกฤษกดขี่ในลักษณะนี้ เขานึกถึงการกดขี่ในครอบครัวของตัวเอง โดยเฉพาะภรรยาของเขา ในเวลานั้นเขาเคยทำสิ่งที่เรียกว่าเป็นสามเณรที่โหดร้าย หึงหวง และกดขี่ การได้เห็นทบฏชาวซูลู เป็นการจุดชนวนความคิดนี้ขึ้นมา จึงเข้าใจได้ว่าชาวอังกฤษกดขี่ชาวซูลูอย่างไร แล้วนำไปเปรียบเทียบกับตัวเอง
- คานธีบอกว่า "ข้าพเจ้ารู้สึกผิดกับพฤติกรรมกดขี่เยี่ยงนี้นัก ข้าพเจ้ารู้สึกผิดต่อชีวิตสมรสของตัวเอง ต่อความสัมพันธ์ของคาสตา"

คานธี

- ประเพณีของชาวฮินดูถือว่าผู้ชายคือผู้กำหนดเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทางเพศ ดังเช่นที่คานธีได้ประพฤติลงไปด้วยความไร้เดียงสาแบบเด็กๆ เขาคิดว่ามีวิธีเดียวก็คือต้องบังคับความต้องการของตนจึงจะรับใช้เพื่อน มนุษย์ได้ดีที่สุด ด้วยวัย 37 ปี เขาปวารณาตนเพื่อถือเพศพรหมจรรย์ตลอดไป

คานธี

- ในปี 1915 ขณะอายุได้ 45 ปี เขากลับมายังอินเดียซึ่งเวลานั้นถูกกดอยู่ภายใต้แอกของลัทธิจักรวรรดินิยม เป็นเวลา 2 ศตวรรษที่อังกฤษได้เปลี่ยนทรัพยากรธรรมชาติของอินเดียไปอย่างเป็นระบบ เมื่อถูกกวาดเอาวัตถุดิบไปหมด อุตสาหกรรมในประเทศจึงค่อยๆ ตายลง อินเดียเป็นปรากฏที่ใหญ่ที่สุด มีประชากรมากที่สุด และสร้างผลกำไรที่ดีที่สุดในเครือจักรภพ อังกฤษกดอินเดียให้ตกต่ำลงจนถึงขีดที่ว่าอินเดียไม่สามารถผลิตแม้กระทั่งเข็มกลัดอันเล็กๆ ได้ มันเป็นสภาพที่ถูกตัดดวงมาเป็นเวลานานนับปี

คานธี

- คานธีชักชวนให้ประชาชนต่อต้าน โดยบอกแก่คนเหล่านั้นว่า "คนที่ประพฤติตัวเยี่ยงหนอน จึงสมควรถูกเหยียบย่ำ เราจะต้องเรียนรู้การต่อสู้กับตัวเอง เราเป็นทาสมานานจนต้องรู้จักลุกขึ้นสู้กับตัวเองเสียบ้าง จงกำจัดความคิดที่จะพึ่งพาผู้อื่นหรือใช้การตัดสินบน แทนที่จะใช้ความกล้าหาญ เราจะไม้อาจต่อสู้กับรัฐบาลได้ถ้าเราไม่เรียนรู้การต่อสู้กับตัวเอง"

คานธี

- ในปี 1919 คานธีต่อต้านกฎหมายใหม่โดยปลุกระดมประท้วงขึ้นทั่วประเทศ ขณะที่เขาประสานงานกับกลุ่มผู้ประท้วงจากบอมเบย์ ซึ่งห่างขึ้นไปทางเหนือหลายร้อยไมล์ ชาวอินเดีย 2,000 คน ก็มารวมตัวกันในลานหมู่บ้านแห่งหนึ่งของเมืองอำมริสา พวกเขาไม่รู้ว่าสองวันก่อนหน้านั้น นายพลเรจินอลด์ คายเออร์ ได้ออกกฏสั่งห้ามการชุมนุม โดยไม่มีการเตือนให้รู้
- นายพล 'คayเออร์' ส่งกำลังทหารอินเดีย 50 นายไปยังลานชุมนุม และสั่งให้ใช้ปืนไรเฟิลยิง !! เป็นเวลานาน 10 นาทีที่ทหารกราดยิงผู้ชุมนุม.... มีคนตาย 379 คน และบาดเจ็บอีกมากกว่า 1,000 คน

คานธี

- เหตุผลเดียวที่เขาพุกหยุกยิกก็คือ กระจุนหมด... พวกเขาบอกว่าถ้ายังมีกระจุนอีกก็จะยงเข้าใส่ฝูงชนต่อไป ยงประชาชนให้ตายเพือให้บทเรียนแก่ชาวอินเดียว่า ห้ามแยงข้อต่ออังกฤษและจงยอมแพ้....
- 'คายเออร์' ออกกฎหมายขึ้น 1 ฉบับ ไล่หลังการสังหารหมู่ นั้นก็คือ 'คนอินเดียมิทางเลือก 2 ทาง ถ้าไม่ค้อมตัวลงกลานเยียงหนอน ก็ต้องถูกโบยจนตาย'
- ชาวอินเดียผู้คั่งแค้นต้องการตอบโต้ ด้วยจำนวนประชากรที่มากกว่า 4,000 ต่อ 1 ของพวกเรา อาจจะมีคนพิวขาวได้หมดในเวลาไม่กี่วันเท่านั้น

คานธี

- เหตุการณ์สังหารหมู่ที่อัมริตสา ในปี 1919 สร้างความหวาดหวั่นว่าจะเกิดการนองเลือดขึ้น ระหว่างคนอังกฤษกับคนอินเดียซึ่งต้องการจะแก้แค้น แต่คานธีก้าวเข้ามาแล้วพูดว่า "ไม่...เราจะไม่ทำต่ออังกฤษ เหมือนเช่นที่นายพลคายเออร์ทำต่อเรา เราต้องแสดงให้เห็นว่า เราสามารถวางตัวพ้นจากความรู้สึกเกลียดชัง เช่นนั้น พวกเขาไม่ใช่ศัตรูแต่เป็นเพื่อน พวกเขาก็ต้องการปลดปล่อยมากเท่าๆ ที่พวกเราต้องการเหมือนกัน"
- คานธีกล่าวว่า "ควรยกย่องความกล้าหาญที่เจ็บสงบของการตาย โดยการไม่ฆ่า"

คานธี

- ช่วงเวลาอีก 3 ปีต่อมา คานธีได้เปลี่ยนนักชาตินิยมอินเดียให้กลายเป็นพลังมวลชน เขาได้แปรความรู้สึกโกรธแค้นจากเหตุการณ์ที่อัมริสา ให้กลายเป็นความสามัคคีของชาวฮินดูและมุสลิม กรรมกร และพ่อค้า และเขาชนะใจประชาชนอินเดียด้วยการทำตัวเป็นคนธรรมดาคนหนึ่ง สวมเสื้อผ้าง่ายๆ แบบเดียวกัน อดมือกินมือ ละทิ้งความสะดวกสบาย เฉกเช่นเดียวกับผู้ยากจนที่สุด

คานธี

- ในเดือนสิงหาคม ปี 1942 คานธีเรียกร้องการประกาศอิสรภาพโดยทันที "นี่คือคำสวดเป็นคำสั้นๆ ที่ข้าพเจ้าจะมอบแก่ท่านอยู่หรือตาย เราจะปลดปล่อยอินเดียหรือมิฉะนั้นก็ยอมตาย" และในคืนวันที่คานธีประกาศอิสรภาพนั่นเอง เขาและสมาชิกสภาองเกรซทั้งหมดก็ถูกจับกุม ด้วยวัย 73 ปีและด้วยสุขภาพที่ทรุดโทรม เขาจะต้องนำการปฏิบัติในอีก 2 ปีข้างหน้าจากในคุก

คานธี

- 1919 มีการประกาศกฎหมาย Rowlatt ซึ่งเป็นกฎหมายที่กดขี่ชาวอินเดีย คานธีขอความร่วมมือให้คนอินเดียหยุดงาน ประชาชนเป็นล้านๆ คนก็หยุดงานในวันนั้น สันคลอนอำนาจรัฐบาลอังกฤษอย่างชัดเจน คานธีรู้สึกอัศจรรย์ แต่ไม่นานก็พบข้อเสียของการใช้วิธีสัตยาเคราะห์ กับสังคมขนาดใหญ่ๆ อย่างอินเดีย คือ มีบางแห่งที่เรื่องบานปลายเกิดการต่อสู้ใช้กำลัง รัฐบาลจึงใช้เป็นข้ออ้างในการจับกุมตัวคานธีไป แต่เมื่อคานธีถูกจับกุม เมืองต่างๆ ก็เกิดความเคียดแค้นและวุ่นวายจนเกือบกลายเป็นเหตุจลาจลระดับ ประเทศ หลังคานธีได้รับอิสระ และได้รับรู้เหตุการณ์ที่เกิดบานปลายนี้ คานธีเสียใจ จึงประกาศอดอาหาร 3 วัน

คานธี

- [ค.ศ. 1922](#) ได้เกิดเหตุใช้กำลังต่อสู้กันอีกครั้ง คานธีถูกจับกุมอีกครั้งในฐานะผู้ก่อความไม่สงบ และถูกศาลตัดสินจำคุก 6 ปี แต่ถูกปล่อยตัวออกมาก่อนกำหนด เพราะเหตุผลทางสุขภาพ และหันไปทำงานฟื้นฟูชนบท

คานธี

- เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพึ่งตนเอง คานธีชักชวนชาวอินเดียให้สวมเครื่องแต่งกายในแบบเรียบง่ายของอินเดีย และให้ทอผ้าขึ้นใช้เอง เสื้อผ้าที่ผลิตจากตะวันตกถูกนำมาเผาพร้อมกันเป็นกองใหญ่
- เขานั่งอยู่ที่เครื่องปั่นด้าย ทว่าคานธีมองทะลุถึงความสำคัญพื้นฐานนั้นว่าเป็นการเชื่อมโยงกับมวลชน วัตรปฏิบัติของเขาในฐานะผู้นำชาวอินเดีย ทำให้เขาผู้นำที่ไม่มีใครเคลือบแคลงเป็นเวลานานถึง 25 ปี

คานธี

- [ค.ศ. 1930](#) คานธีชวนกลับสู่การเมือง มาประท้วงกฎหมายอังกฤษที่ห้ามคนอินเดียทำเกลือกินเอง
- [12 มีนาคม](#) คานธีเริ่มการเดินทางไปยังชายทะเล พร้อมกับประชาชนนับแสนคนที่เต็มใจไป ใช้เวลา 24 วัน 400 กิโลเมตร ถึงชายทะเล คานธีบอกประชาชนให้ทำเกลือกินเอง ซึ่งฝ่าฝืนกฎหมายที่อังกฤษตั้งไว้
- ทางกรอังกฤษ จับคานธีและประชาชนนับแสนคนในวันที่ [4 พฤษภาคม ค.ศ. 1930](#) ทำให้ระบบเศรษฐกิจและระบบบริหารงานของรัฐบาลอังกฤษปั่นป่วน จนต้องปล่อยตัวประชาชนออกมาและรัฐบาลอังกฤษได้ปล่อยตัวคานธีใน [ค.ศ. 1931](#) หลังจากนั้นก็ถูกจับและปล่อยอยู่หลายครั้ง

คานธี

- ค.ศ. 1945 ได้มีการเลือกตั้งทั่วไปในอังกฤษ นายกรัฐมนตรีคนใหม่ประกาศจะให้อินเดียได้ปกครองตนเอง ไม่สามารถตกลงกันได้ว่าระหว่างพรรคองเกรส (ที่นับถือศาสนาฮินดู) กับสันนิบาตมุสลิม ใครจะมาปกครอง การให้อิสระอินเดียจึงต้องล่าช้าออกไป

คานธี

- ค.ศ. 1946 ได้เกิดความขัดแย้งระหว่างชาวมุสลิมและฮินดูในอินเดีย จนเกิดเป็นเหตุนองเลือดรุนแรงไปทั่วทุกหัวระแหง คานธีรู้สึกเสียใจมาก ที่อิสรภาพของอินเดีย อยู่แค่เอื้อม แต่ยังไม่ทันได้อิสรภาพ ชาวอินเดียก็ทะเลาะกันเองเสียนี้ คานธีจึงได้ หอบสังขารวัย 77 ปี ลงเดินเท้าไปยังภูมิภาคต่างๆ ในอินเดีย เพื่อขอร้องให้ชาวอินเดียหันมาสามัคคีกัน หยุดทะเลาะกัน ประชาชนอินเดียเห็นคานธีทำเช่นนี้ก็ รู้สึกตัว เลิกทะเลาะกัน ทำให้เกิดความสงบสามัคคีในชนบทได้

คานธี

- พฤษภาคม ค.ศ. 1947 ได้มีการเจรจาตกลงระหว่างพรรคองเกรสกับสันนิบาตมุสลิม โดยได้ผลสรุปคือ เมื่ออินเดียได้รับเอกราช จะแบ่งประเทศเป็น 2 ส่วน โดยให้พื้นที่ที่คนส่วนใหญ่เป็นคนฮินดู เป็นประเทศอินเดียของพรรคองเกรส แล้วพื้นที่ที่คนส่วนใหญ่เป็นคนมุสลิม ให้เป็นประเทศปากีสถาน ปกครองโดยสันนิบาตมุสลิม
- พวกหัวรุนแรงชาวฮินดูไม่พอใจวิธีการอหิงสาของคานธี และความต้องการที่จะให้ชาวฮินดูและมุสลิมอยู่ร่วมกัน

คานธี

- 15 สิงหาคม ค.ศ. 1947 อินเดียเป็นอิสระจากอังกฤษโดยสมบูรณ์ และในวันนั้น อินเดีย ก็แตกเป็น 2 ประเทศ คืออินเดียของชาวฮินดู กับปากีสถานของมุสลิม ทั้งสองประเทศ จัดงานฉลองอิสรภาพครั้งใหญ่ แต่คานธีได้เดินทางไปยังกัลกัตตา เพราะได้ข่าวว่ามุสลิมและฮินดูยังรบสู้กันอยู่ คานธีเดินทางไปถึงที่กัลกัตตา และขอรื่อง แต่ไม่เป็นผล จึงประกาศอดอาหารอีก ครั้งนี้ได้ผล มุสลิมและฮินดูในกัลกัตตาเลิกรบกันทันที และให้สัญญาว่าจะไม่มีการรบแบบนี้เกิดอีก คานธีจึงเดินทางกลับเมืองหลวงนิวเดลี

คานธี

- การแบ่งแยกก่อให้เกิดการอพยพขนานใหญ่ในทันที ชาวฮินดูข้ามมายังอินเดีย ชาวมุสลิมหนีเข้าไปในปากีสถาน ผู้คนอพยพหลายแสนคนเดินทางอย่างหมดสิ้นหนทางโดยปราศจากอาหารและน้ำ ผู้คนของ 2 ศาสนาประสบหายนะจากความอดอยาก แบ่งแยกกันจากความเป็นปรปักษ์แต่โบราณ การต่อสู้นองเลือดก็เกิดขึ้น ฮินดูและมุสลิมระเบิดความเกลียดชังเป็นการสังหารหมู่ ทั้ง 2 ฝ่ายกระทำลงไปด้วยความกลัวและความโกรธ
- มีผู้เห็นเหตุการณ์เล่าว่า 'ผมยืนอยู่ที่ชานชาลาตอนรถไฟเข้าเทียบ ไม่มีผู้คนเคลื่อนไหวบนขบวนรถ มีแต่เลือดหยดออกจากประตู พอประตูรถเปิดข้างในนั้นมันก็เหมือนกับร้านขายเนื้อ เว้นแต่ว่าเนื้อพวกนั้นมีเลือดวมอยู่'

คานธี

- ท้ายที่สุดผู้คนจำนวนครึ่งล้านคือผู้สูญเสีย ภาพการสังหารที่คานธีคาดคิดไว้ ทำให้รู้สึกผิด รู้สึกว่าตนไม่อาจเปลี่ยนประชาชนให้ใช้ความอหิงสาได้ ผู้ใกล้ชิดคานธีเล่าว่า 'ท่านเสียใจมาก ท่านบอกว่าท่านมองไม่เห็นอะไรเลย มีแต่ความมืดมนอยู่ทุกหนแห่ง ผู้คนกระทำตัวเหมือนสัตว์ป่า ท่านบอกว่าแย่เสียยิ่งกว่าสัตว์เสียอีก เพราะว่าสัตว์ป่าไม่ฆ่าพวกเดียวกันเอง ท่านบอกว่าข้าพเจ้าจะอดอาหารประท้วง จนกว่าการเข่นฆ่าจะหยุดลงไป จนกว่าฮินดูและมุสลิมจะเป็นพี่น้องกัน'

คานธี

- คานธีเริ่มอดอาหารประท้วง มีความโกรธแค้นมากในหมู่ผู้อพยพในตอนนั้น ผู้ที่เดินขบวนร้องว่า 'คานธีจงลงนรก ปล่อยให้คานธีตายไป ให้เขาตายไปไปลงนรกซะ' พอวันที่ 2 ก็เริ่มมีผู้คนที่คัดค้านฝ่ายแรก และวันที่ 3 ฝ่ายคัดค้านก็เริ่มใหญ่ขึ้น และกลุ่มผู้ประท้วงต่อต้านคานธีก็เล็กลง วันที่ 4 แนวโน้มก็ยังเป็นเช่นนั้นต่อไป จนในที่สุดทั่วทั้งถนนนั้นก็เหลือแต่ผู้เชียร์คานธี และ 1 สัปดาห์ผ่านไป พวกมุสลิมก็สามารถจะเดินออกไปในท้องถนนของกรุงเดลีได้อย่างปลอดภัย การอดอาหารประท้วงของคานธีช่วยชาวนิวเดลีเอาไว้ แต่ที่พรมแดนอินเดีย-ปากีสถาน สงครามกลางเมืองยังคงร้อนระอุ

คานธี

- 13 มกราคม ค.ศ. 1948 คานธีต้องการไปปาเกีสถาน เพื่อสมานฉันท์กับชาวมุสลิม
ทั้งๆที่คานธีเป็นฮินดู สันนิบาตมุสลิมจึงคัดค้านการเข้าปาเกีสถานของคานธี เพราะ
เกรงจะเกิดอันตราย คานธีจึงประกาศอดอาหารอีกครั้ง เพื่อสมานฉันท์ระหว่าง
มุสลิมกับฮินดู 18 มกราคม ค.ศ. 1948 องค์กรประชาชนในนิวเดลีให้คำมั่นว่า จะ
พิทักษ์รักษาชีวิต ทรัพย์สิน และศาสนาของชาวมุสลิมอย่างเต็มที่ คานธีจึงกลับมา
กินอาหารอีกครั้ง

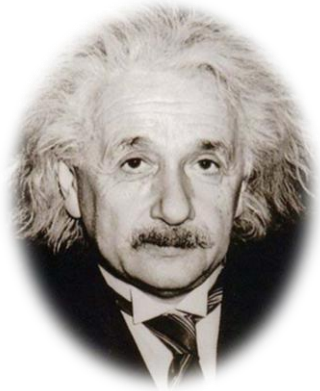
คานธี

- วันที่ 30 มกราคม ค.ศ. 1948 ในตอนเย็น ขณะที่คานธีอยู่กลางสนามหญ้า กำลังสวมมนต์ไหว้พระตามกิจวัตร ขณะที่คานธีกำลังพูดว่า "เห ราม" แปลว่า "ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า" นาตุราม โคทเส ชาวฮินดูผู้คลั่งศาสนา ไม่ต้องการให้อินดูสมานฉันท์กับมุสลิม ได้ยิงปืนใส่คานธี 3 นัด จนคานธีล้มลง และเมื่อแพทย์ได้มาพบคานธี ก็พบว่า คานธีได้สิ้นลมหายใจแล้วในวัย 78 ปี

คานธี

- ไอน์สไตน์กล่าวถึงคานธีว่า
'คนรุ่นอนาคตจะไม่มีทางเชื่อเลยว่า มีคนแบบนี้อยู่จริงบนโลกมนุษย์นี้'

- มาร์ติน ลูเธอร์คิงส์ ได้กล่าวไว้ว่า
"พระเยซูเจ้ามอบคำสอนแก่ข้าพเจ้า คานธีมอบวิธีการ"

วิเคราะห์วิถีสันติภาพของท่านมหาตมคานธี

- สรุปเรื่องราวของท่านคานธี ครึ่งหน้า
- หลักอหิงสาของคานธีคืออะไร
- สันติภาพในความหมายของคานธีคืออะไร
- จะสรุปวิธีการสร้างสันติภาพของคานธีได้อย่างไร?

หลักอหิงสาหรือความไม่เบียดเบียน

- ความรัก
- ความอดทน
- ความกล้าหาญ
- ความบริสุทธิ์
- ความซื่อสัตย์
- ปราศจากความกลัว

สันติภาพ

- สภาวะที่สังคมมีความสงบสุข ปราศจากความรุนแรง ผู้คนมีสิทธิและเสรีภาพ ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ได้รับความเคารพ ปราศจากการเอารัดเอาเปรียบ มีความยุติธรรม มีความสมดุลทางธรรมชาติ ซึ่งเราเรียกสภาวะเช่นนี้ว่า สันติสุข
- สภาวะที่ปราศจาก ความรุนแรงทางตรง ไม่มีการทำร้ายกัน สังคมมีความสงบสุข ซึ่งเราสามารถเรียกได้ว่าสังคมทั้งสังคมเป็น ปกติสุข

ความขัดแย้ง

นิยามความขัดแย้ง

- ความขัดแย้งหมายถึง การกระทำที่ไม่ลงรอย ขัดขึ้น หรือต่อต้านกันอันเนื่องมาจากทางความคิด ความเห็น หรือการให้คุณค่า มีความแตกต่างกันตั้งสองแบบหรือมากกว่าสองแบบขึ้นไป
- ความขัดแย้งรวมถึง
  - ความแตกต่างในตัวเอง ซึ่งทำให้รู้สึกไม่สบายใจ
  - หรือเมื่อความเห็นหรือการให้คุณค่าของคุณ ถูกข่มขู่
  - หรือทำให้เกิดความกลัวในสิ่งที่ไม่รู้หรือเพราะขาดความไม่สมบูรณ์ในเรื่องใดๆ
- ตัวอย่างเช่น การโต้เถียง การแข่งขัน วิวาทะ การต่อสู้ อารยะขัดขึ้น การสู้รบ สงคราม ฯลฯ

ลักษณะที่บ่งบอกถึงความขัดแย้ง

- การแข่งขันหรือการกระทำที่ตรงกันข้าม (ซึ่งสืบเนื่องมาจาก ความต่างกันในเรื่อง ความคิดเห็น ความสนใจ หรือบุคลิกภาพ)
- สภาพการณ์ที่ทำให้คนตกอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถจะตัดสินใจหรือตกลงหาข้อยุติ อันเป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่ายได้
- พฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องต้องกัน ระหว่างกลุ่มที่มีความสนใจต่างกัน
- ความรู้สึกรังเกียจ หรือการกระทำที่ขัดกันทั้งภายในตนเอง ระหว่างบุคคล และ ระหว่างกลุ่ม ซึ่งมีผลทำให้เกิดการแข่งขัน หรือการทำลายกัน

สาเหตุของความขัดแย้ง

เกิดจากความแตกต่างทาง

- ความเชื่อ
- ความคิด การปฏิบัติ
- ความพยายามทำให้ความแตกต่างนั้นลงตัวหรือยอมรับร่วมกันได้
บางส่วนหรือทั้งหมด

ที่มาของความขัดแย้ง

- โดยทั่วไปความขัดแย้งมีที่มาจากความแตกต่างทาง
  - ค่านิยม
  - ข้อมูลข่าวสาร
  - โครงสร้างและแบบแผนความสัมพันธ์ของคนในสังคม
  - บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยส่วนตัว และ
  - ผลประโยชน์
- ปัจจัยแต่ละตัวจะส่งผลให้เกิดความขัดแย้งและความรุนแรงจากความขัดแย้งแตกต่างกันไป

ประโยชน์ของความขัดแย้ง

- ช่วยเปิดประเด็นปัญหา
- กระตุ้นให้อยู่กับประเด็นที่สนใจมากที่สุด
- ช่วยให้อยู่ในโลกแห่งความเป็นจริงหรือจูงใจให้เข้าไปร่วม
- เพื่อช่วยให้รับรู้และเข้าใจการได้ประโยชน์จากความแตกต่าง

ความรุนแรง

- ความรุนแรง (Violence) หมายถึงพฤติกรรมและการกระทำใด ๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งร่างกาย วาจา จิตใจ ทางเพศ โดยการบังคับขู่เข็ญ ทำร้าย ทูบตี เตะต้อย ตลอดจนคุกคาม จำกัด และกีดกันเสรีภาพ ทั้งในที่สาธารณะและในการดำเนินชีวิตส่วนตัว ซึ่งเป็นผลหรืออาจจะเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจของผู้กระทำ
- การใช้ความรุนแรง คือ การกระทำที่รุนแรงและ/หรือไม่รุนแรง อาจจะใช้คำพูดหรือไม่ใช้คำพูด กระทำโดยบุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง อันเป็นสาเหตุของการทำให้เกิดความกลัว ความทุกข์ หรืออันตรายแก่ผู้อื่นที่อ่อนแอกว่า

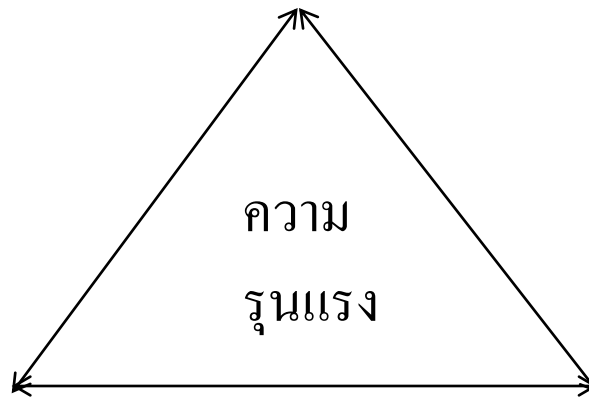
ลักษณะของความรุนแรง

ทางตรง

- ความคิด
- การกระทำ

โครงสร้างอำนาจ

- นโยบายรวมศูนย์อำนาจ
- ความไม่เป็นธรรม
- ความเหลื่อมล้ำ

วัฒนธรรม

- ครอบครั้ว
- กลุ่ม/องค์กร/เครือข่าย/สถาบัน
- ท้องถิ่น/ชาติ

ระดับความรุนแรงของความขัดแย้ง

- ความขัดแย้งระดับต้น เป็นความไม่เข้าใจกันระดับพื้นผิว มีการโต้แย้ง การไม่เห็นด้วย การตั้งคำถามถึงความถูกต้อง เป็นความขัดแย้งระดับการรับรู้ คู่ขัดแย้งมีความสนใจร่วมกัน มีอารมณ์แห่งความหวัง เชื่อว่าจะช่วยกันแก้ปัญหาเพื่อหาทางออกได้
- ความขัดแย้งระดับกลาง เป็นความไม่พอใจกัน เป็นระดับความขัดแย้งที่พัฒนาขึ้นมาจากความขัดแย้งระดับต้นจนกลายเป็นข้อพิพาท มีอารมณ์เช่นความโกรธ ความเจ็บปวด เข้ามาเกี่ยวข้องหรือเป็นตัวเร่งข้อพิพาท โดยมีสาเหตุของปัญหาที่ใหญ่หรือซับซ้อนมากกว่าเดิม

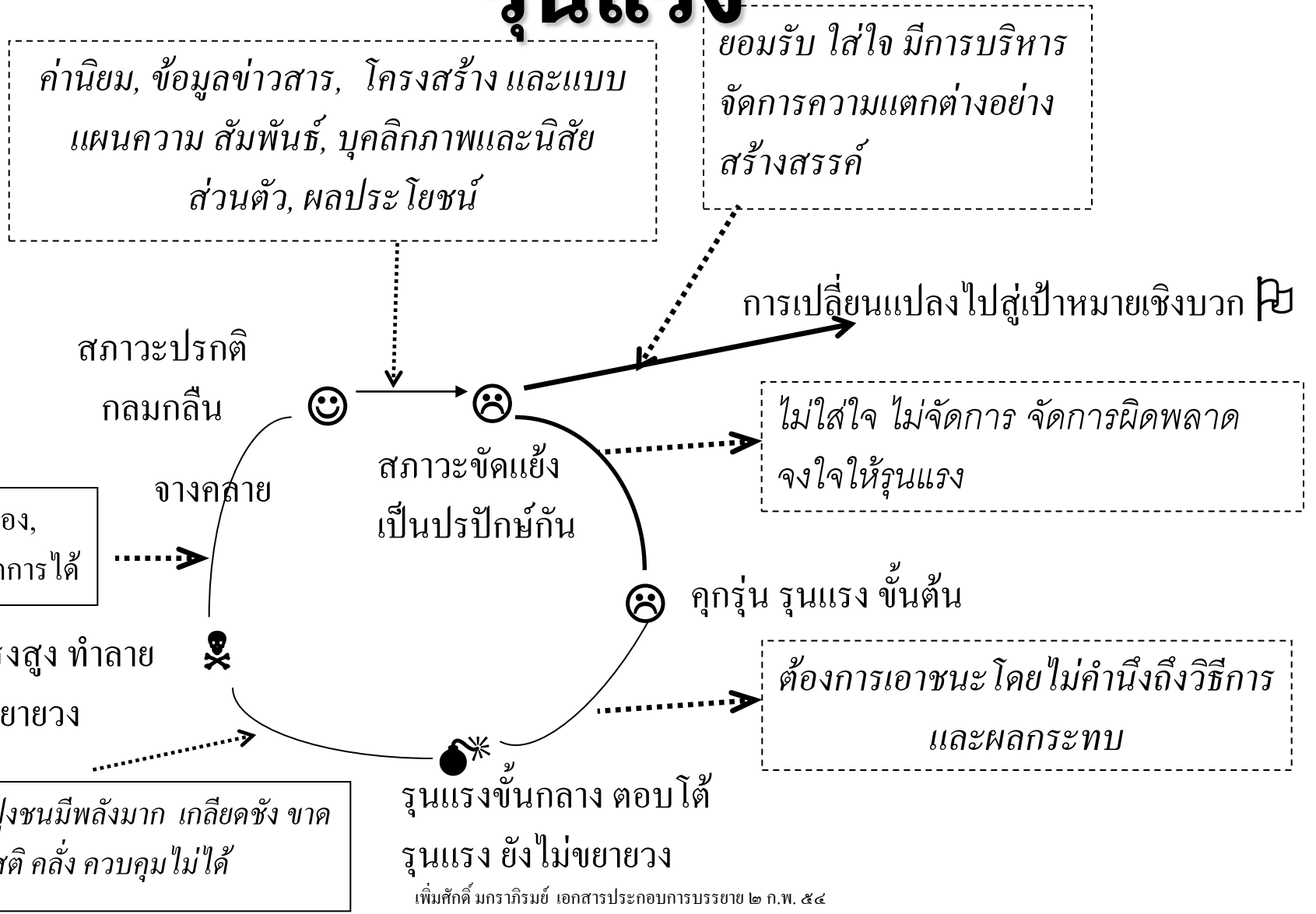
ระดับความรุนแรงของความขัดแย้ง

- ความขัดแย้งระดับสูง เป็นความขัดแย้งระดับรากฐานที่ยังรากลึกเหนือระดับ อารมณ์ความรู้สึกของตัวตนตามปกติ ซึ่งมักจะเปิดเผยและยาวนานจึงมักจะมี ความรุนแรงถึงขั้นทำลายหรือทำร้ายกัน

ในระยะสุดท้ายของความขัดแย้งที่เพิ่มความรุนแรงเข้ามา การรับรู้สิ่งที่ไม่ดีของฝ่ายตรงข้ามขยายตัวมากขึ้นจนเกิดความรู้สึกว่าจะต้องทำอะไรกับคู่กรณีสักอย่างก็เป็นสิ่งเหมาะสม ทำให้เกิดการต่อสู้กัน สิ่งที่ปรกติจะยับยั้งความประทุตินี้ ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องค่านิยม ทศนคติและศาสนา จะถูกพักไว้ก่อน การทำลายคู่ต่อสู้กลายเป็นเป้าหมายสำคัญ

พัฒนาการของความขัดแย้ง

รุนแรง

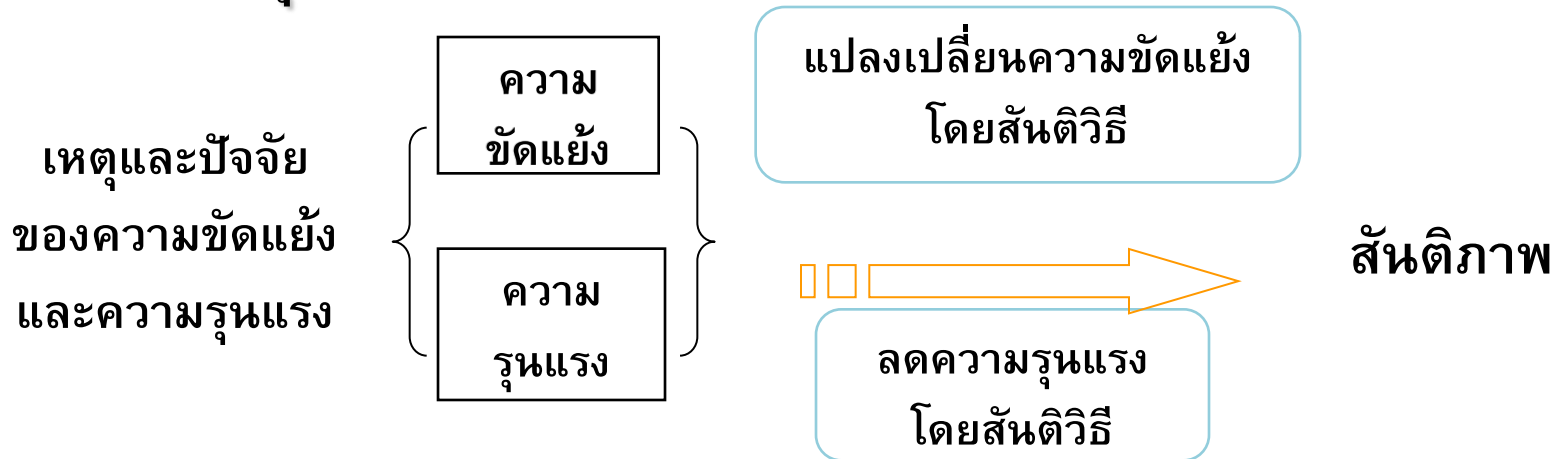
เหตุใดความขัดแย้งจึงมักรุนแรง

- ประเด็นมีความซับซ้อน
- ความยึดถือ
- ผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียหลายฝ่ายและมีจำนวนมาก
- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีอำนาจการต่อรองแตกต่างกันมาก
- ไม่มีผู้มีอำนาจเต็มในการตัดสินใจ
- ไม่มีเจ้าภาพหรือผู้ประสานที่ทุกฝ่ายยอมรับ
- มักประสพกับความล้มเหลวซ้ำซากจนผู้เกี่ยวข้องเบื่อ

กรอบคิดการจัดการความขัดแย้งรุนแรง

- ปราศจากความรุนแรง

หลักการจัดการแก้ไขความขัดแย้ง

- ปราศจากความรุนแรง
- ให้ความสนใจในความคิดและจิตใจของกลุ่มขัดแย้ง
- การมีส่วนร่วม
- ความเป็นธรรม

หลักการแปลงเปลี่ยนความขัดแย้ง

- เปลี่ยนแปลงตัวเองก่อน
- ให้ความสนใจในความคิดและจิตใจของกลุ่มขัดแย้ง
- สร้างความสัมพันธ์เชิงบวก
- การมีส่วนร่วม
- ความเป็นธรรม

ความรุนแรงในครอบครัว

- หมายถึง การใช้ความรุนแรงใดๆระหว่างบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันภายในครอบครัว ทำให้เกิดอันตรายหรือความเดือดร้อนทางกาย ทางเพศ หรือทางจิตใจ ต่อฝ่ายที่ถูกกระทำ และรวมไปถึงการขู่เชิญคุกคามว่าจะใช้ความรุนแรง การบีบบังคับเพื่อการทำให้อายุเสียอิสรภาพโดยพลการ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในชีวิตสาธารณะหรือชีวิตส่วนตัวก็ตาม

ตัวอย่างจากเรื่องจริง

- ความรุนแรงจากสื่อ อาจเป็นจุดเริ่มต้นของการทำลายชีวิตและการฆ่า
ผู้ใหญ่อีกคิดว่าภาพต่างๆ บนจอวิดีโอไม่เห็นเป็นอะไร ก็แค่ภาพไม่จริงบนจอ
ทีวี แต่การพูดเช่นนั้นปราศจากความเข้าใจเด็กอย่างสิ้นเชิง
- เหตุการณ์ที่เมืองพาดูคาห์ รัฐเคนตักกี (Paducah, Kentucky) ในโรงเรียน
แห่งหนึ่ง ไม่นานมานี้เด็กชายอายุ 14 ปี ไมเคิล คาร์เนล (Michael Carneal)
ขโมยปืนกระบอกหนึ่งจากเพื่อนบ้าน นำมาเล่นที่โรงเรียนและยิงปืน 8 นัด
ไปยังกลุ่มนักเรียนที่กำลังสวมดนตรีอยู่ เด็กวิ่งหนีหลบกันกระจาย ก่อน
ขโมยปืนเขาไม่เคยยิงปืนจริงมาก่อนเลย เอฟบีไอ (FBI) อาวุโสให้ข้อมูลว่า
โดยเฉลี่ยแล้วในการยิงปืนระยะห่าง 7 หลา จะถูกเป้าประมาณ 1 ใน 5 นัด
แต่เด็กชายไมเคิล คาร์เนลสามารถยิง 8 นัด ถูกเป้าหมด 8 นัด เด็ก 5 คนถูก
ยิงเข้าศีรษะ อีก 3 คนถูกยิงบริเวณลำตัวด้านบน เด็ก 3 คนเสียชีวิต คนหนึ่ง
เป็นอัมพาตตลอดชีวิต ไม่มีสถิติของกรมตำรวจหรือแม้แต่กองทัพ หรือใน
แฟ้มประวัติอาชญากรรม ที่แม่นยำขนาดนี้

ตัวอย่างจากเรื่องจริง - ต่อ -

- ไมเคิล คาร์นิต เรียนรู้ความสามารถในการเข้ามาได้อย่างไร คำตอบง่ายๆ คือ การฝึกฝนตั้งแต่อายุ 14 ปี เขาผ่านการฝึกฝนฆ่าคนนับพัน จากสถานการณ์จำลองในวิดีโอเกม เล็งปืนและยิงเป้าเล่นนานหลายร้อยชั่วโมงในร้านวิดีโอเกมและที่บ้าน หน่วยทหารและตำรวจอเมริกันใช้วิดีโอฝึกความแม่นยำปืนในสถานการณ์จำลอง และเกมจำลองที่แพร่หลายที่สุดของกองทัพสหรัฐคือ เกมต้นแบบของซูเปอร์นินเทนโด ซึ่งเด็กติดกันงอมแงม

สังคมสันติภาพ ควรมีลักษณะ...

1. .
2. .
3. .
4. .
5. .
6. .